

3. Trh práce a domácnosti

Prameny kapitoly 3: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Tabulka 3.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost – roční

		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
									Predikce	Predikce	Výhled
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	průměr v tis.osob	4764	4732	4750	.	.	.	.	.	.	.
	průměr v tis.osob	.	.	4728	4765	4733	4707	4764	4817	4852	4871
	předch.r.=100	97,9	99,3	100,4	(100,8)	99,3	99,4	101,2	101,1	100,7	100,4
- zaměstnanci ²⁾	průměr v tis.osob	4079	4023	4033	.	.	.	.	.	.	.
	průměr v tis.osob	.	.	4014	4002	3922	3914	4001	4058	4088	4096
	předch.r.=100	97,1	98,6	100,2	(99,7)	98,0	99,8	102,2	101,4	100,7	100,2
- podnikatelé ³⁾	průměr v tis.osob	685	708	718	.	.	.	.	.	.	.
	průměr v tis.osob	.	.	714	763	811	792	763	759	764	775
	předch.r.=100	103,3	103,4	100,8	(106,8)	106,4	97,6	96,3	99,4	100,7	101,4
Makroekon. produktivita práce ⁴⁾		103,4	104,6	102,2	(100,7)	103,9	105,3	104,7	104,5	104,2	104,4
Nezaměstnanost	průměr v tis.osob	454	455	421	.	.	.	.	.	.	.
	průměr v tis.osob	.	.	421	374	399	424	410	396	390	390
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	8,7	8,8	8,1	7,3	7,8	8,3	7,9	7,6	7,4	7,4
Pracovní síla	průměr v tis.osob	5218	5186	5171	.	.	.	.	.	.	.
	průměr v tis.osob	.	.	5149	5139	5132	5131	5174	5212	5243	5261
	předch.r.=100	100,3	99,4	99,7	99,8	99,9	100,0	100,8	100,7	100,6	100,4
Počet obyvatel ve věku 15 - 64 let	průměr v tis.osob	7139	7166	7192	.	.	.	.	.	.	.
	průměr v tis.osob	.	.	7165	7183	7214	7247	7270	7283	7294	7298
	předch.r.=100	100,4	100,4	100,4	100,3	100,4	100,4	100,3	100,2	100,2	100,0
Míra zaměstnanosti ⁵⁾	průměr v %	66,7	66,0	66,0	66,3	65,6	64,9	65,5	66,1	66,5	66,7
Míra participace ⁶⁾	průměr v %	73,1	72,4	71,9	71,5	71,1	70,8	71,2	71,6	71,9	72,1
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Počet nezaměstnaných	průměr v tis.osob	443,2	470,0	443,8	477,5	521,6	537,4	514,3	492	481	479
Míra nezaměstnanosti ⁷⁾	průměr v %	8,54	9,02	8,54	9,16	9,90	10,24	9,79	.	.	.
	průměr v %	.	.	.	.	.	9,2	8,97	8,4	8,2	8,1

U ukazatelů Výběrového šetření pracovních sil je vždy v prvním řádku uvedena časová řada nezahrnující výsledky Sčítání lidu 2001, ve druhém řádku je řada po převážení na výsledky Sčítání. V těchto řádcích navíc nejsou data za rok 2001 srovnatelná s následujícími roky vlivem harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu.

Rozdíly mezi nezaměstnaností podle VŠPS a podle registrace na úřadech práce vyplývají jednak z odlišné definice obou ukazatelů a jednak ze způsobu šetření VŠPS, který pravděpodobně systémově snižuje vykazovaný počet nezaměstnaných (pořadí otázek v dotazníku, struktura non-response).

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

⁴⁾ Reálný hrubý domácí produkt připadající na 1 zaměstnaného.

⁵⁾ Podíl zaměstnaných na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

⁶⁾ Podíl pracovní síly na populaci ve věkové skupině 15-64 let.

⁷⁾ V prvním řádku podle „staré“ metodiky, ve druhém řádku podle „nové“ metodiky.

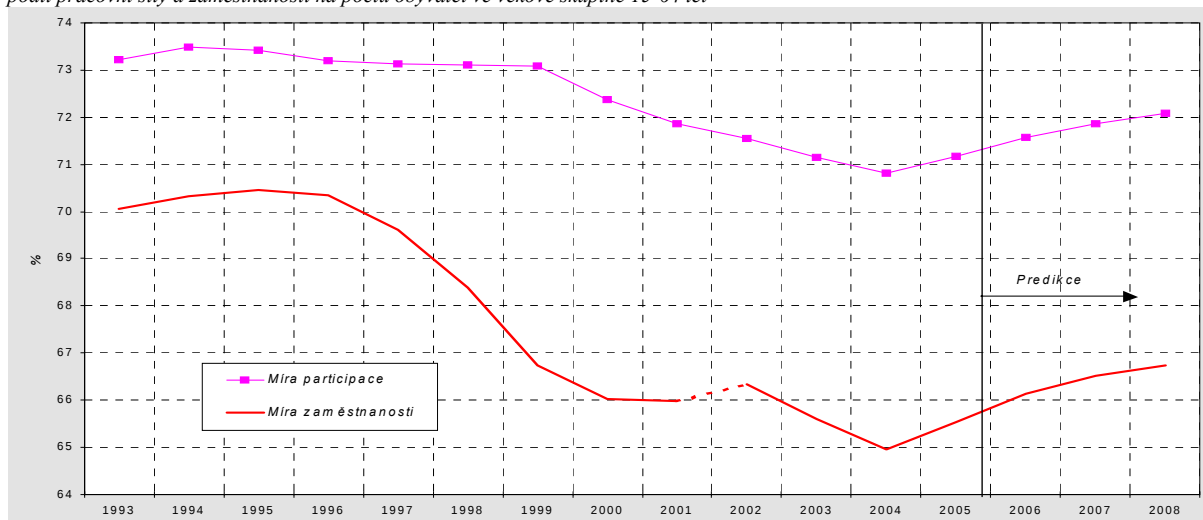
Tabulka 3.2: Zaměstnanost a nezaměstnanost – čtvrtletní

		2005				2006			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Výběrové šetření pracovních sil - ČSÚ:									
Zaměstnanost	průměr v tis.osob	4704	4751	4797	4804	4771	4805	4846	4844
	st.obd.p.r.=100	100,6	101,1	101,7	101,5	101,4	101,1	101,0	100,8
- zaměstnanci	průměr v tis.osob	3937	3982	4039	4045	4012	4046	4087	4085
	st.obd.p.r.=100	101,7	101,9	102,9	102,3	101,9	101,6	101,2	101,0
- podnikatelé	průměr v tis.osob	767	769	758	759	759	759	759	759
	st.obd.p.r.=100	95,2	96,9	95,9	97,4	99,0	98,8	100,1	100,0
Nezaměstnanost	průměr v tis.osob	429	402	405	405	409	386	392	396
Míra nezaměstnanosti	průměr v %	8,4	7,8	7,8	7,8	7,9	7,4	7,5	7,6
Pracovní síla	průměr v tis.osob	5134	5153	5202	5208	5180	5191	5239	5240
	st.obd.p.r.=100	100,3	100,6	101,2	101,2	100,9	100,7	100,7	100,6
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:									
Počet nezaměstnaných	průměr v tis.osob	552,6	507,4	500,7	496,5	524	484	480	479
Míra nezaměstnanosti ¹⁾	průměr v %	10,54	9,67	9,53	9,43	.	.	.	.
	průměr v %	9,63	8,84	8,81	8,58	9,0	8,3	8,2	8,2

¹⁾ V prvním řádku podle „staré“ metodiky, ve druhém řádku podle „nové“ metodiky.

Graf 3.1: Míra participace a míra zaměstnanosti

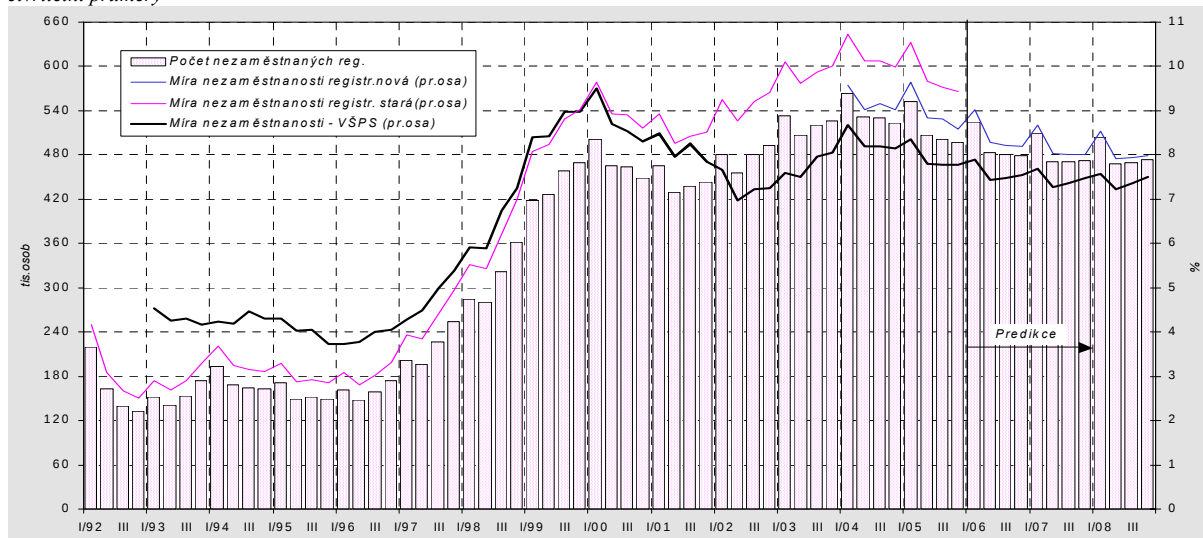
podíl pracovní síly a zaměstnanosti na počtu obyvatel ve věkové skupině 15-64 let

Časová řada míry zaměstnanosti mezi roky 2001 a 2002 není metodicky konzistentní. Bližší viz pozn. u tab. 3.1.

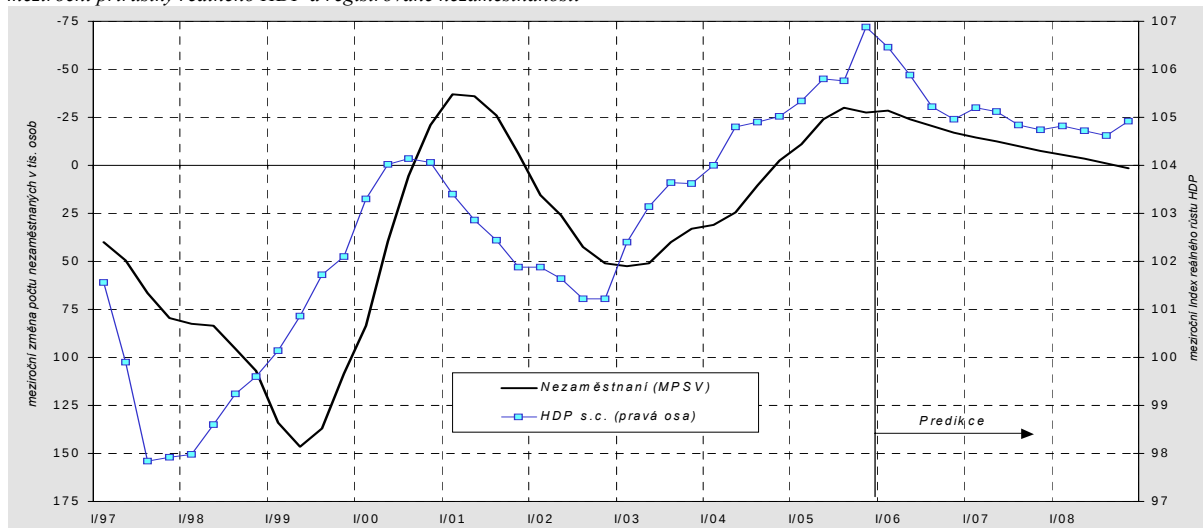
Graf 3.2: Nezaměstnanost

čtvrtletní průměry

Graf 3.3: Ekonomický výkon a nezaměstnanost

meziroční přírůstky reálného HDP a registrované nezaměstnanosti

Tabulka 3.3: Trh práce - analytické ukazatele

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
									Předb.	Předikce	Předikce
Náhrady na 1 zaměstnance: ¹⁾											
- nominální	předch. r. = 100	108,5	106,6	105,3	107,0	108,8	106,9	106,7	104,2	105,2	106,2
- reálné ²⁾	předch. r. = 100	98,0	104,4	101,3	102,2	106,8	106,8	103,8	102,3	102,6	103,4
Průměrná měsíční mzda ³⁾											
- nominální	Kč	11 801	12 797	13 614	14 793	15 866	16 917	18 035	19 030	20 200	21 600
	předch. r. = 100	109,2	108,4	106,4	108,7	107,3	106,6	106,6	105,5	105,9	106,9
- reálná	Kč 2000	12 523	13 298	13 614	14 131	14 888	15 857	16 443	17 034	17 600	18 300
	předch. r. = 100	98,7	106,2	102,4	103,8	105,4	106,5	103,7	103,6	103,3	104,1
Úplné jednotkové náklady práce ⁴⁾											
	předch. r. = 100	106,5	102,2	99,9	104,5	106,9	101,5	101,7	100,5	101,1	102,0
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP		%	43,3	43,2	42,5	42,2	43,9	43,7	42,8	42,7	42,4

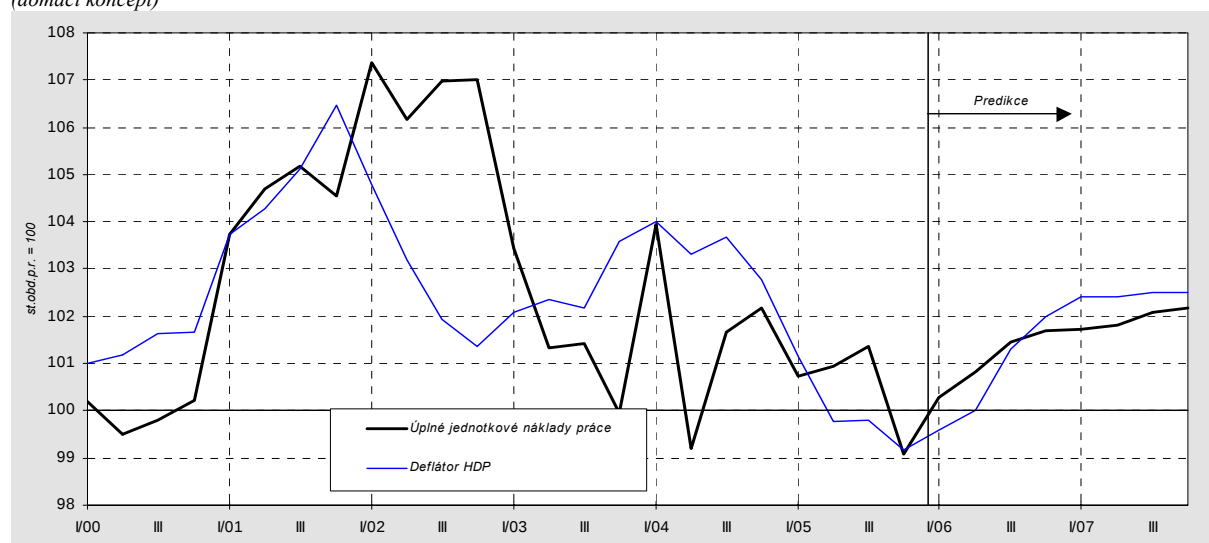
¹⁾ Náhrady zaměstnancům (domácí koncept) na 1 zaměstnance podle VŠPS.

²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

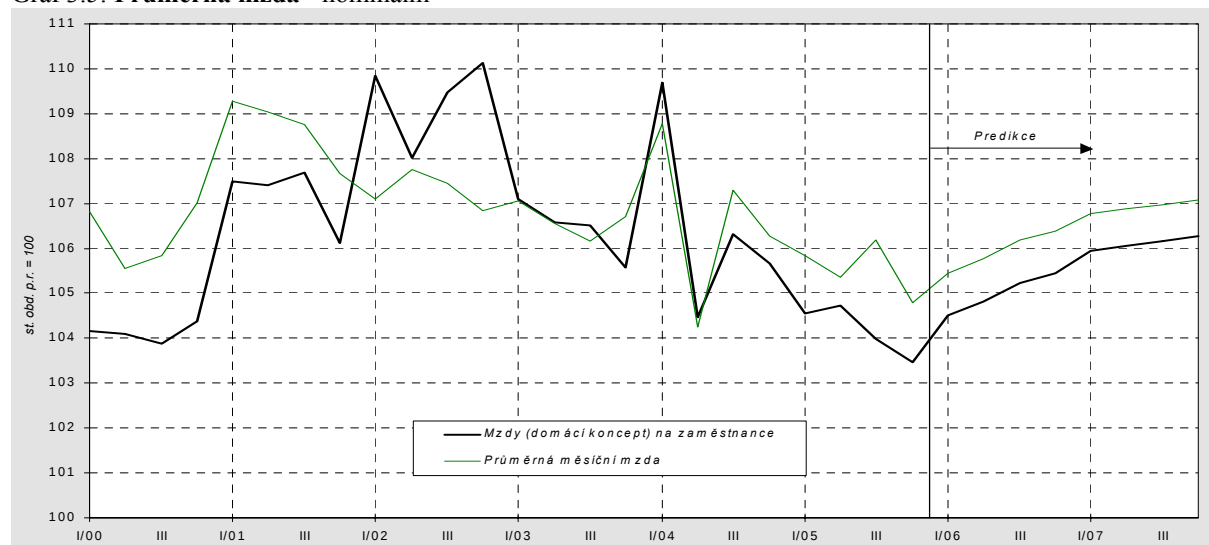
³⁾ Zahrnuje pouze subjekty podnikatelské sféry s 20 a více zaměstnanci a všechny organizace nepodnikatelské sféry.

⁴⁾ Objem nominálních náhrad zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách.

Graf 3.4: Úplné jednotkové náklady práce (domácí koncept)

Graf 3.5: Průměrná mzda - nominální

Tabulka 3.4: **Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční metodika národních účtů**

		1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
									<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Běžné příjmy	<i>m ld. Kč</i>	1587,9	1646,2	1727,9	1826,3	1944,0	2058,4	2168,5	2273,0	2392	2538
	<i>předch.r.=100</i>	105,5	103,7	105,0	105,7	106,4	105,9	105,3	104,8	105,2	106,1
Náhrady zaměstnancům	<i>m ld. Kč</i>	850,0	881,1	914,3	976,5	1059,0	1117,2	1184,9	1253,0	1331	1420
	<i>předch.r.=100</i>	105,4	103,7	103,8	106,8	108,5	105,5	106,1	105,7	106,2	106,7
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>m ld. Kč</i>	652,1	675,2	693,0	740,8	803,9	845,6	894,9	946,0	1003	1069
	<i>předch.r.=100</i>	105,1	103,5	102,6	106,9	108,5	105,2	105,8	105,7	106,0	106,6
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>m ld. Kč</i>	197,9	205,9	221,3	235,6	255,1	271,5	290,0	307,0	328	351
	<i>předch.r.=100</i>	106,6	104,0	107,5	106,5	108,3	106,5	106,8	105,9	106,9	107,0
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	332,6	342,8	367,5	398,0	407,4	439,0	467,1	477,6	493	523
	<i>předch.r.=100</i>	106,2	103,0	107,2	108,3	102,4	107,7	106,4	102,2	103,2	106,0
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>m ld. Kč</i>	110,6	93,7	83,0	83,6	82,9	87,3	87,6	91,9	94	97
	<i>předch.r.=100</i>	112,1	84,8	88,5	100,8	99,1	105,3	100,3	104,9	102,0	103,5
Sociální dávky	<i>m ld. Kč</i>	232,2	252,7	276,8	289,7	312,9	324,3	336,1	352,2	373	393
	<i>předch.r.=100</i>	109,3	108,8	109,6	104,6	108,0	103,6	103,6	104,8	105,8	105,4
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>m ld. Kč</i>	62,4	75,9	86,3	78,5	81,7	90,6	92,7	98,2	101	105
	<i>předch.r.=100</i>	83,6	121,6	113,7	91,0	104,1	110,9	102,3	106,0	103,0	104,0
Běžné výdaje	<i>m ld. Kč</i>	466,9	486,1	520,8	555,4	601,9	658,8	702,6	751,4	799	857
	<i>předch.r.=100</i>	104,9	104,1	107,2	106,6	108,4	109,5	106,6	106,9	106,4	107,2
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>m ld. Kč</i>	24,8	21,9	20,6	21,0	24,2	29,3	32,8	36,8	42	48
	<i>předch.r.=100</i>	90,4	88,1	94,3	101,7	115,1	121,3	111,7	112,3	114,0	114,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>m ld. Kč</i>	94,2	93,5	100,1	106,0	114,7	128,6	136,7	148,2	156	167
	<i>předch.r.=100</i>	107,8	99,2	107,1	105,9	108,2	112,1	106,3	108,4	105,0	107,2
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>m ld. Kč</i>	291,5	302,5	327,2	349,3	380,2	407,7	439,7	469,5	501	537
	<i>předch.r.=100</i>	106,8	103,8	108,2	106,8	108,9	107,2	107,8	106,8	106,7	107,1
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>m ld. Kč</i>	56,3	68,2	72,9	79,1	82,8	93,2	93,4	96,9	101	106
	<i>předch.r.=100</i>	98,2	121,2	106,9	108,5	104,7	112,5	100,2	103,7	104,0	105,0
Disponibilní důchod	<i>m ld. Kč</i>	1121,0	1160,1	1207,1	1270,8	1342,1	1399,6	1465,8	1521,6	1592	1681
	<i>předch.r.=100</i>	105,8	103,5	104,1	105,3	105,6	104,3	104,7	103,8	104,7	105,6
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>m ld. Kč</i>	998,3	1046,3	1108,8	1179,4	1220,6	1300,5	1372,4	1421,9	1493	1580
	<i>předch.r.=100</i>	107,0	104,8	106,0	106,4	103,5	106,5	105,5	103,6	105,0	105,8
Změny čistého podílu v penzijních fondech ⁸⁾	<i>m ld. Kč</i>	7,6	6,1	7,6	9,4	11,5	13,3	17,1	18,8	22	24
Hrubé úspory	<i>m ld. Kč</i>	130,3	119,8	105,8	100,8	132,9	112,4	110,5	118,5	121	125
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>m ld. Kč</i>	-14,9	-19,3	-26,3	-22,9	-38,0	-20,7	-21,0	-22,3	-23	-24
Hrubá tvorba kapitálu	<i>m ld. Kč</i>	94,2	116,4	113,0	117,0	122,8	111,6	115,7	118,9	126	134
	<i>předch.r.=100</i>	96,3	123,5	97,1	103,5	105,0	90,9	103,7	102,8	106,0	106,0
Změna finančních aktiv a pasív	<i>m ld. Kč</i>	50,1	22,8	19,1	6,7	48,1	21,5	15,9	21,9	18	16
Disponibilní důchod reálný ⁹⁾	<i>m ld. Kč 2000</i>	1189,6	1205,5	1207,2	1214,0	1259,3	1311,9	1336,5	1362,0	1390	1428
	<i>předch.r.=100</i>	95,6	101,3	100,1	100,6	103,7	104,2	101,9	101,9	102,0	102,7
Míra hrubých úspor domácností ¹⁰⁾	%	11,6	10,3	8,8	7,9	9,9	8,0	7,5	7,8	7,6	7,4

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

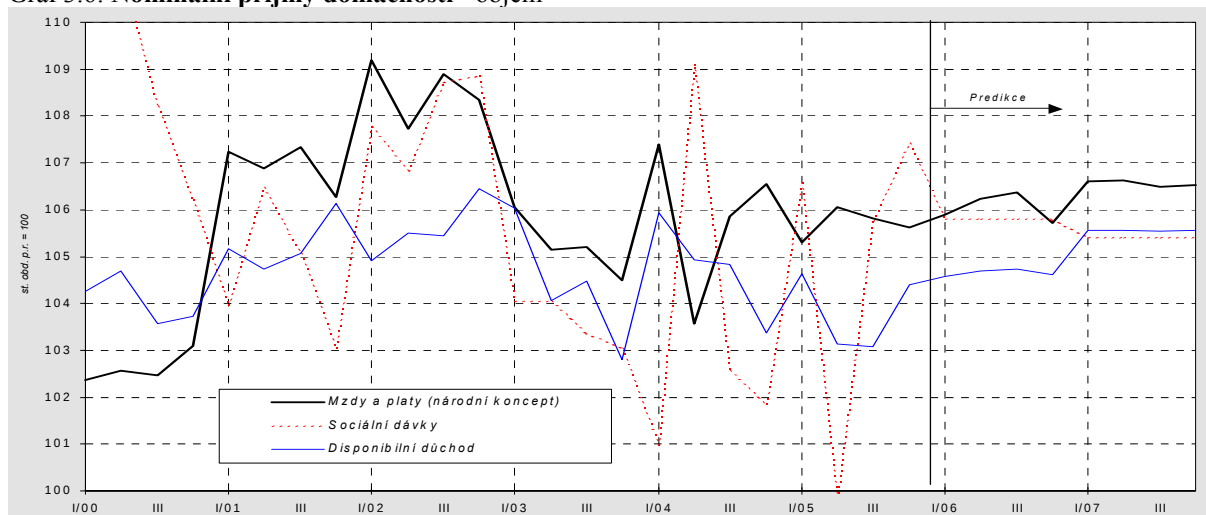
⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

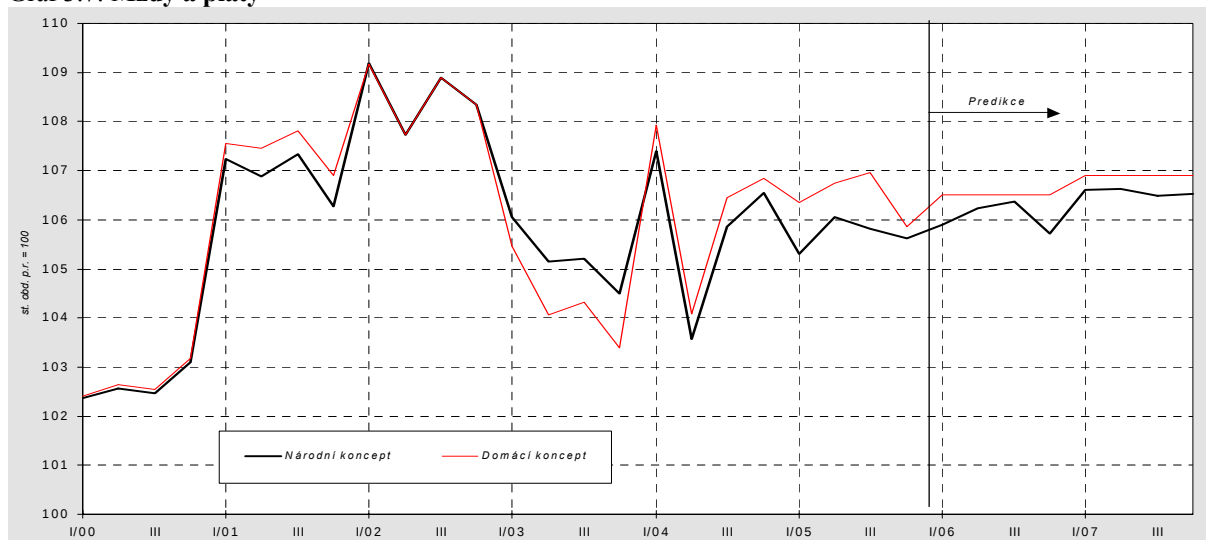
⁹⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

¹⁰⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu.

Graf 3.6: Nominální příjmy domácností - objem

Graf 3.7: Mzdy a platy

Graf 3.8: Podíl bankovních úvěrů domácnostem na disponibilním důchodu
z ročních klouzavých úhrnů